

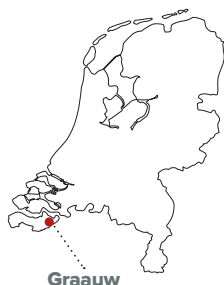

Intensief samenwerken met akkerbouwer

Tweehonderd koeien houden in de meest veearme akkerbouwregio van Nederland. Daar kozen Brabanders Edwin en Angelique Voermans twintig jaar geleden voor. Vandaag de dag werken ze nauw samen met een akkerbouwer voor mest- en teeltrotatie. De Zeeuwse polders zijn bovendien erg geschikt voor akkerbouwmatige voedergewassen.

TEKST JUSTINE POPPE

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Angelique (51) en Edwin (52) Voermans
bedrijfsnaam	Melfavo melkvee
aantal koeien	200 en 110 stuks jongvee
productie	10.900 kg, 4,55% vet en 3,47% eiwit
grondgebruik	74 ha, waarvan 30 ha grasklaver, 5 ha luzerne, 3,5 ha voederbieten en 36 ha mais

Er waait een gure wind over Zeeland en Edwin Voermans wrijft in zijn handen. 'De Zeeuwse wind went nooit', zegt hij. 'Ook niet na twintig jaar.' Het is al zo lang geleden dat Edwin (52) en zijn vrouw Angelique (51) hun boerderij met grond in het Brabantse Gilze verkochten en met hun koppel koeien in 2005 naar Zeeland verhuisden. Met de moeilijke verkaveling rond het Brabantse bedrijf zag het duo meer kansen in verkassen.

Oorspronkelijk een akkerbouwbedrijf

Even lonkte het buitenland, maar uiteindelijk werd het de provincie Zeeland. 'Als je ooit verhuist, doe dat dan naar een plek met goede grond', herinnert Voermans zich het gezegde van zijn vader. 'Dat is het enige wat bij een landbouwbedrijf permanent blijft.' Het bedrijf met een 200-koppige melkveestapel en 110 stuks jongvee is omringd door 54 hectare kleiige huiskavel. 'Oorspronkelijk was dit een akkerbouwbedrijf', vervolgt hij. Vandaag doet de oude aardappelen uienloods dienst als jongvee- en opslagstal en staat er een 1+4+1-melkveestal. Als de veehouder die binnenloopt draaien de koeien hun tweede rondje in de 24-stands carousel. Het is half twee in de middag. 'We melken al acht jaar driemaal daags om op een vriendelijke manier meer melk uit de koeien te halen', vertelt de veehouder, die gemiddeld 10.900 liter met 4,55 procent vet en 3,47 procent eiwit melkt. 'De eerste melkbeurt doe ik of Angelique en de laatste twee doen medewerkers.'

Door het driemaal daags melken steeg de melkproductie met 14 procent. Ook de persistentie van de dieren kreeg een boost. 'Vooral de vaarzen', zegt Voermans. 'Soms produceerden ze bij het droogzetten nog dertig liter melk.' Om dat te voorkomen insemineert hij de vaarzen nu op zijn vroegst 120 dagen na het afkalven. Bij koeien is dat 60 dagen. 'Vaarzen zijn over het algemeen persistenter dan koeien en met het uitstellen van de inseminatie groeien ze in hun eerste lactatie goed uit', verklaart de veehouder. 'Dat uit zich in een probleemloze volgende lactatie.'

Percelen samenvegen

Als Edwin Voermans naar buiten loopt, wijst hij naar de percelen van zijn buurman-akkerbouwer tussen zijn eigen percelen grond. 'We werken nauw samen', stelt hij. 'Concreet vegen we bijna al de percelen samen en roteren die op basis van een bouwplan van

acht jaar die de akkerbouwer bepaalt. Hiermee respecteert hij vooral de teeltrotatie van vier jaar voor zijn aardappelen', aldus Voermans. Na een aardappeljaar zaait hij bijvoorbeeld grasklaver in. Na drie jaar ploegt hij het grasland om en kunnen er opnieuw aardappelen op. Maar ook mais na aardappelen is een optie. 'In mais is eventuele aardappelopslag eenvoudig te bestrijden', zegt hij. De veehouder spreekt van een win-winsituatie: 'Mijn buurman is zeker van zuivere grond voor zijn hoog salderende teelten en ik heb wat extra ruwvoer door de onderlinge ruilverhouding. Daarnaast gaat ook mijn jaarlijkse mestafvoer van circa 4000 kuub naar zijn akkers. Daarbij betaal ik het uitrijden. Dat geeft rust bij een overspannen mestmarkt.'

Verder worden er na de graanoogst van de akkerbouwer groenbemesters gezaaid, zoals Italiaans raaigras, dat Voermans in het najaar maait als voer voor zijn jongvee. Ook de beschikbaarheid van stro is goed te regelen. Een keerzijde van de samenwerking is dat de veehouder regelmatig nieuw grasland moet inzaaien en hij zijn huiskavel soms niet helemaal zelf kan benutten. 'Bij zo'n intensieve samenwerking is het belangrijk dat je elkaar de winst gunt', stelt Voer-

De koeien worden driemaal daags gemolken in een 24-stands carousel

Dagelijks 2500 kilogram bieten reinigen en snijden

De familie Voermans is erg enthousiast over voederbieten in het rantsoen. Sinds twee jaar telen ze die zelf. Edwin Voermans vindt voederbieten een mooi alternatief voor de dure perspulp. 'Ze groeien enorm goed op onze kleibodem', weet hij. Dit jaar leverde het ras Rialto een opbrengst van 155 ton per hectare op met een drogestofgehalte van 16 procent. Dat is goed voor een drogestofopbrengst van 24,5 ton. Voermans roemt de smakelijkheid en het stijgen van het melkvetpercentage met zo'n 0,2 procent. 'Om dat effect optimaal te benutten kun je bieten het beste vers voeren', zegt hij.

Voor het dagelijks voeren van 2500 kilogram bieten kocht de melkveehouder een machine van ruim 20.000 euro, die de bieten reinigt door te rollen. Daarna snijdt de machine de bieten erg fijn. Voor het voeren gooit Voermans de benodigde hoeveelheid bieten boven in een bak die op een stelling staat en laat hij de bietensnijder met timer zo'n kwartiertje draaien. Zo liggen de snippers klaar als hij aan het voerwerk begint. 'Het werkt makkelijk, er wordt niet geselecteerd en elke koe krijgt dezelfde hoeveelheid binnen. Zo haal je pas de voordelen uit bieten in het rantsoen', geeft Voermans aan.

mans als voorwaarde. Daarbij helpt het als de grond van een vergelijkbaar bodemtype is en op korte afstand van elkaar ligt. 'De samenwerking tussen akkerbouwers en veehouders wordt gepromoot door beleidsmakers', stelt hij. 'Maar het is frustrerend dat de administratie van de mestafzet niet makkelijker wordt gemaakt.'

Twee keer daags voeren en vers gras

De Zeeuwse kleigrond heeft een ideale zuurtegraad voor de rode klaver die Voermans teelt voor zoveel mogelijk eiwit van eigen bodem. Deze grasmat maait hij om in te kuilen, maar voert hij ook vers op stal van half april tot oktober. 'Verse grasklaver is erg smakelijk en eiwitrijk', stelt hij. Op die manier probeert de melkveehouder anderhalve kilo soja in het rantsoen te minderen. De dieren worden tweemaal daags gevoerd. In de ochtend krijgen ze een rantsoen met grasklaverkuil en in de namiddag een rantsoen met verse grasklaver. Zo ligt het verse gras niet te lang op de voergang en gaat het minder broeien. 'Met vers gras voeren moet je wakker zijn', vervolgt Voermans. 'Afhankelijk van de weersomstandigheden kan de samenstelling in eiwit en suikers fors verschillen.' De veehouder meet regelmatig het drogestofgehalte van het gras en past hier zijn te voeren kilo's gras op aan. Met het oog op de premie teelde hij ook voor het eerst 4,5 hectare veldbonen, met een opbrengst van 6 ton per hectare met 1052 vsm en 270 ruw eiwit per kilo droge stof. De bonen liet hij fijnmalen door een mobiele maalmolen. Hij voert dagelijks drie maand lang 1,5 kg veldbonenmeel per koe per dag. Daarmee bespaart hij dagelijks zo'n 0,6 kg soja en 0,9 kilo geplette gerst in zijn tmr-rantsoen met 22,5 kg mais, 14 kg gras en 12,5 kg voederbieten aan de basis.

'De aanvullende grondstoffen voor mijn rantsoen, zoals soja, raap, Duitse pulp en geplette gerst, koop ik enkelvoudig aan. Ze hebben elk een silo', vertelt Voermans. 'Zo schakel ik snel in mijn rantsoensamenstelling als het ureumgehalte bijvoorbeeld te hoog is. Het rantsoenprogramma

Farmdesk en de ruwvoeradviseur helpen me daarmee.' Ook de veldbonen liet hij zo in zijn rantsoen rekenen. Hij twijfelt of hij dit gewas dit jaar opnieuw teelt. 'De winstmarge van zelf geteelde veldbonen ter vervanging van aangekochte soja en geplette gerst is klein', stel hij. 'En daarbij heb je ook teelt-risico's.'

Wel succesvol is het resultaat van het aAa-systeem waar al 25 jaar mee gefokt wordt. 'Ik heb graag robuuste koeien met een goed skelet en een ruime conditie', zegt Voermans. 'Met een gemiddelde levensproductie van 47.000 liter melk en een gemiddelde leeftijd bij afvoer van 6.03 jaar gaan ze lang mee.' Voor extra koecomfort koos hij voor diepstrooiselboxen met gedroogde mest. De veehouder somt makkelijk cijfers op. Ook dochter Merle (22) kreeg die ondernemerskriebel te pakken. Het duo hoopt dan ook dat de sector met de stikstofwetgeving niet overboord wordt gegooid. 'Er moet ruimte blijven voor gezonde schaalvergroting met gezinsbedrijven aan de basis', zegt Edwin. Nu Merle veehouderij studeert op de hogeschool in Dronten is de kans op opvolging alvast groot. |

Extra foto's online

Meer beelden van melkveebedrijf Voermans zijn te vinden op de website van Veeteelt.

[Fotoserie op **veeteelt.nl**](#)